

UUTISIA

Seura järjestää kaksi suurta NOS-TALGISTA ELOKUVAILTAA Töölön kirjastossa. Näemme otteita menneiden vuosikymmenien viihde-elokuvien parhaista. Ensimmäisessä elokuvaillassa 12.3.1979 klo 18.30 mukana mm. Teräsmies (harvinainen TV-filmi 1950-luvulta), Stan Laurel & Oliver Hardy, Roy Rogers & Trigger, Gary Cooper, Randolph Scott, Shirley Temple, James Bond sekä lisäksi piirrettyjä mm. Lucky Luke ja Atomihiiiri.

Toisessa elokuvaillassa 7.5.1979 klo 18.30 Töölön kirjastossa näemme mm. Flash Gordonin (1930-luvulta), Ben Turpinin (1920-luvulta), Tuhannen ja yhden yön tarinoita (1940-luvulta), William S. Hartin, Tom Mixin ja muita lännen sankareita, Alice Fayen, Carmen Mirandan, Benny Goodmanin, Marilyn Monroen sekä lisäksi piirrettyjen parhaita.

KUINKA LUEN AKU ANKKA SUOMEKSI

Dorfmann-Mattelartin How to Read Donald Duck ilmestyy suomeksi huhtikuussa. Disneyn sarjakuvissa esiintyvän imperialistisen ideologian tutkailua ja sarjojen kriittistä arviointia sisältävän teoksen suomentaa Markku Koski. Suomalaisen version esipuheen kirjoittaa Tapio Varis ja kuvituksen valikoinnissa avustaa mm. Markku Kivekäs. Timo Aarniala taiteilee kirjaan ainakin kansikuvan. Suomalaisesta versiosta tulee täydellisin koskaan julkaistu laitos.

Kirjan kustantaa Love-kustannus ja Sarjakuvaseuran jäsenet tulevat saamaan sen kirjakauppahintoja halvemmalla.

TINTTI TÄYTTI VUOSIA

Tintti täytti 50-vuotta keskiviikkona 10.1.79. Georges Rémi Beckerin alias Hergén luomus saa Sarjakuvaseuran kunnianosoituksen myöhemmin tänä vuonna, kun SARJAINFO numero 3 on TINTTI - HERGE teemanumero.

AKU RAHASAMPONA

Rautakirjan irtonumeromyyntiin 60-kärjessä listalle vuoden 1978 kolmannella vuosineljänneksellä mahtuvat seuraavat sarjakuvat:

(suluissa sijoitus edellisellä listalla)	
3. Aku Ankan taskukirja	(1)
11. Roope-setä taskulehti	(15)
31. Tex Willer	(33)
32. Tenavat	(-)
33. Aku Anka	(39)
37. Tarzan	(44)
41. Korak lahjakirja	(-)
46. Mustanaamio	(54)
55. Tarzanin poika	(-)
56. Maailman vahvin nalle	(-)
59. Korkeajännitys	(56)
60. Teräsmies	(-)

Aku Ankan kokonaislevikki vuonna 1978 oli 290 326, mikä luku tekee siitä levikiltään toiseksi suurimman aikakauslehden koko Suomessa... Suomessa oli asukkaita vuoden 1978 lopussa

Pikku-uutisia Tintistä

Vuoden -78 sarjakuvauutisiin kuului myös tekijänoikeuksista käyty oikeudenkäynti. Ranskalaistaiteilija Charles Callico oli tehnyt Tintistä halventavan jäljitelmän "Tintti Sveitsissä". Oikeus tuomitsi Callicon maksamaan (lähinnä nimelliseksi luokiteltavat 6 000 mk) korvaukset Hergéille.

Callico oli itse kuvaillut kirjaansa "yritykseksi demystifioida hahmoja", mutta oikeus, kuten Hergékin, piti teosta kopiona ja pornoografisena julkaisuna.

Hergé itse myöntää, että Tintti, kuten monet muutkin sarjakuvahahmot ovat alttiita underground-tyyppiselle käsittelylle. Kaikkiaan tiedämme, kuinka mieluusti tämä tyyli suunta on halventanut vaikkapa Disneyn näennäisenkin herttaisia ja viattomia hahmoja. Tintinkin ominaispiirteisiin kuuluu tietty annos naiiviutta ja vilpittömyyttä, aina niin helpoina maaleina lokaiselle.

Hergé sanookin, että jokainen sarjakuva saa aina aikaan myös sisältönsä vastakkaisia pohjavirtoja.

Taiteilijana Hergé tuntuu loukkaantuneenkin lähinnä siitä, että Callicon käsittely ei mitenkään ottanut kantaa sarjakuvan tyyliin, vaan Tintin pornoseikkailu oli suureksi osaksi suoraan alkuperäispiirroksista läpi piirrettyä tavaraa, soveltuvien muutoksin, eli kunnan kapteenin ja tähtireportterimme vaatekertoja keventämällä.

k.p.

Hergén ystäville tiedoksi: "Tintti ja Picarot" ei ilmeisesti jääkään mestarin testamentiksi, niin kuin jo ennätettiin arvailla taiteilijan iän ja eteläamerikkalaisen seikkailun painokkuuden pohjalta.

Hergé on ainakin koko syyskauden -78 pohtinut uuden albumin teemoja, mutta kuten tiedämmekin, on hänen valmistelutyönsä perusteellista ja aikaa vievää. Kaiken lisäksi hän sanoo olevansa tämän juonen kehityksessä vasta aivan alussa. On joka tapauksessa syytä uskoa, että Hergé pystyy jälleen kerran ylittämään aikaisemmat saavutuksensa.

Sarjakuvien ystävät siis toivovat Hergéille voimia ja vuosia ilmeisesti viimeisen Tintti-seikkailun tekemiseen, sillä muiden käsiin hän kieltäytyy sankariaan jättämästä kuolemansakaan jälkeen, sitten hahmassa tulevaisuudessa.

k.p.

Akun 'housujupakan' jälkimaininkeja

Palattakoon vielä kerran siihen surullisenkuuluisaan Aku-jupakkaan. Maailmallehan levittäytyi keuhkain -78 hurja huhu, että Aku Anka olisi kielletty Helsingissä, Suomessa jne. syystä, että sankari vietti housutonta, siveetöntä jne. elämää.

No, alati valpas sarjakuvaväki on kuulostellut kaikkea tätä, ja palautettakin on kirjattavissa.

Disneyn studiolla piirretään joka vuosi joulusarjakuva, joka leviää sanomalehtiin ympäri maailmaa. Sarjakuva tehdään alkukesästä, eli viime kerralla kuumimman uutisvilinän kohistessa Akun pannasta.

Tuntuuapa siltä, että studion juoninikkiä vei idean pitemmälle, eli julisti kielletyksi vielä kuuluisamman instituution kuin Aku kansanaan.

Sarjakuva vuoden -78 jouluksi sai siis nimen "Kun joulu kiellettiin" ja tässä Robin Hoodin miljööseen sijoitetussa tarinassa kävi otsikkonsa mukaisesti, kun ilkeä tyranni Prinssi John ei enää voinut sietää riistettyjen alamaistensa viettävän typerästi onnellista joulua, kun hallitsijalla oli aina kurja olo. Niinpä joulu kiellettiin, ja itse joulupukkikin oli jo välillä vankeudessa.

Idean lähtökohta näyttää ilmeisesti, vai kuinka? No, joka tapauksessa joulusaduissa jo muutamia vuosia ilmennyt 'liennytyshetimitys' tuntuu taantuneen. Pikku hiljaa puka paja on Pohjoisnavaltaan lipunut etäisempiin maisemiin, ja oli jo odotettavissa, että se lopulta ehtisi Korvatunturille, tai edes Lappiin, mutta nyt osote on taas turvallisen amerikkalaisesti "North Pole". Kiitokset kuuluvat nuorisolautakunnalle sinne Helsinkiin ja kaikille asiassa vaikuttaneille.

Myös sarjakuvien merkittävimpiin nikkareihin lukeutuva Mort Walker katsoi aiheen otolliseksi viitsailulle ja yhdessä Jerry Dumas'n kanssa hän uusimmassa sarjassaan "Sami" eli "Sami ja Siilo" (Sam & Silo) pani päähenkilönsä pohtimaan Akun housuttomuutta sekä hiirten ja ankojen käsinneitten käyttöä. Lopputulos päätelmä oli, että moisia kyselevän voisi vanna vaikka pehmustettuun koppiin. (Aku muuten EI käytä käsinneitä.)

k.p.

... ja Mikin vaiheilta

Suomessa eräät piirit tulkitivat Mikki Hiiren 50-vuotisjuhlinnan Sanomien mainosrummutukseksi. Moinen kampanja lienee niellyt mielettömästi rahaa, kun onnittelijoina on uutiskuvissa näkynyt jopa presidenttejä, entisistä Ford ja nykyisistä Carter. Lehtikirjoitukset taas syntyvät, toisin kuin vielä jossakin kuvitellaan, maailmalla useimmiten asioista kiinnostuneiden ja perillä olevien toimittajien omasta aloitteesta, silloin kun aihetta tuntuu olevan.

Kirjoittamisen arvoiseksi ovat Mikin synttärin tulkinneet kovin monet lehdet ympäri maailmaa, koskapa Markku Kivekäs Ankan toimituksessa esittelee tyytyväisenä eri puolilta maailmaa kerättyjä lehtileikkeitä. Tämän kirjoittamishetken mennessä niitä oli koossa jo arviolta puolen kuutiometrin verran tiivistä asiaa.

Syntymäpäivänsä kunniaksi Mikki muuten sai tähden Hollywoodin jalkakäytävään - huomionosoitus, jota ei ole ennen suotu mielikuvitusolenolle (eläimille kylläkin, mutta piirroshahmoista Mikki oli taas kerran ensimmäinen tässäkin asiassa!)

k.p.

Ankistien kauhuja

Vaateliaimmat Aku Ankan lukijat ovat jo pitemmän aikaa tienneet, että Tanskassa päin on jotakin mättää - nimittäin sikkäläisellä Disney-kustantamo Gutenbergusetilla. Ahkerasti siellä latistetaan lehden tasoa ja esitetään laadukkaana aineiston ylivalta-aseman pääsyy lehdessä (siksikö, että toistaiseksi parhaat Disney-sarjat ovat kotoin Yhdysvalloista?).

Tähän kirjoitukseen kannusti kuitenkin vasta yllvetomatalaotsaisuus, jolla AA 51/78:n kansikuvaksi oli vandaloitu tanskalaistöherrys. Tämä huikea krääsäinen asetelmahan on viimeksi nähty alkuperäisenä Hollannin vastaavan lehden kansikuvana (-77), ja silloin se komeili vielä hillityn tyylikkäässä asussaan, samassa kuin aikoinaan Ankan takakanessa. Mikki oli Tanskassa korvattu Roopella (varsinainen joulupukki!), ja keinuhepaporon mittasuhteet on vääristetty hirvittäväällä tavalla, puhumattakaan kammottavasta talvimaiesemasta taustalla. Tanskan toimitus lienee saanut toimitukselta kuvaidean joulukortista - sen lähemmin kun siellä ei tunnuta laatu-tavaraa pengotun.

WALT DISNEY AKU ANKA

Muistamme vielä, kuinka taannoin Barksin taidetta säännönmukaisesti sormeiltiin Tanskassa, piirrettiin kokonaan uudestaan ja muuteltiin yksityiskohtia. Lyhentelyjä ilmenee yhä toisinaan.

Barksin taiteesta intoutuneet fanaatikot saivat kai Tanskan toimituksen varuilleen, sillä suuremmin ei Barksia enää ole reposteltu. Tapoja ei kuitenkaan ole kokonaan parannettu, sillä nyt kai oletetaan kaikkien muiden Disney-taiteilijoiden tuottaneen pelkkää roskaa, jota voi huolehti käsitellä ja antaa omille piirtäjille harjoitus- ja työllisyystöiksi.

Kummemmalta tuntuu kylläkin, miksi Tanska piirättää Espanjassa (Vicar-niminen piirtäjä, joka matkii aika tarkasti Barksin tyylin ulkoisia piirteitä) uusiksi, juonellisesti sensuroiduksi versioiksi jopa Paul Murrin, Mikki Hiiren ykköstaiteilijan töitä.

Karmaisevin esimerkki Murrin työn Vicar-kopiosta oli "Kaktuslaakson karjavarka" (AA 27-29/78), alun pitäen Murrin Vacation Parade 2, joka nimellä "Aku Anka & Tupu, Hupu ja Lupu karjapaimenina" julkaistiin alkuperäisenä numerossa 5 B/55. Uusversiossa Roopen käsittelystä on kadonnut kaikki raikas pisteliäisyys.

On ikävää, että Suomen Anka jouuu tuskaillemaan tanskalaisten väärinarviointien uhrina. Suomalaiset sarjakuvanlukijat haluaisivat varmasti mieluummin vaikkapa suoraan amerikkalaisista julkaisuista valikoituja uusintoja. Tanskan toimitus ei osaa erottaa hyvää sarjaa huonosta, koska kaikki uusitaan ja parhaat piirretään uudestaan yhdenmukaiseksi krääsäksi. En oikein usko tanskalaisten luomusten kasvatavankaan panokseen, niin kansankynttilöitä kuin onkin tekijöinä ja vaikka uudelleen piirtämistä onkin perusteltu opettavaisin sanakäntein.

Tanskalaisten julkaisuissa pitää aina olla oma peukalonjälki, kuten näimme ensimmäisessä Murry-kokoelmassakin (MH 50 vuotta), johon oli väsähtty sinänsä kyllä antaumuksellinen, vaikkakin ankea, sidostarina. Kunpa Suomen asiantuntevalla toimituksella olisi kanttia jatkaa Toivesarjat-kirjan viitoittamalla itsenäisemmällä tiellä.

k.p.

SARJAKUVIA KAIKILLE

Serier för alla - svenska serier och serietecknare (sarjakuvia kaikille - ruotsalaisia sarjakuvia ja sarjakuvapiirtäjiä) on nimeltään Ruotsin kansallismuseossa, Tukholmassa esillä oleva näyttely. Maaliskuun 18. päivään asti auki oleva näyttely perehdyttää vierailijan ruotsalaisen sarjakuvan historiaan ja nykypäivään.

"Näyttely tutkailee ruotsalaisen sarjakuvan piirtäjäkunnan käsityöllisyyserinnettä ja seurailee sitten piirtäjien työpanosta matkalla painokoneisiin ja massatuotantoon ja populaarikulttuuriin, tai sanokaamme mieluummin arkipäivään. Olemme halunneet esittää jokapäiväisen, josta on tullut kansansuosikki, harmittoman, josta on tullut osa aamiaista." - Tilittää näyttelyn kokoaja Lena Johannesson mietettään työstään.

Kansallismuseo sijaitsee vastapäätä kuninkaanelinää, Tukholmassakävitä tutustukaapa.

Serier Joe Alla

Svenska serier och serietecknare

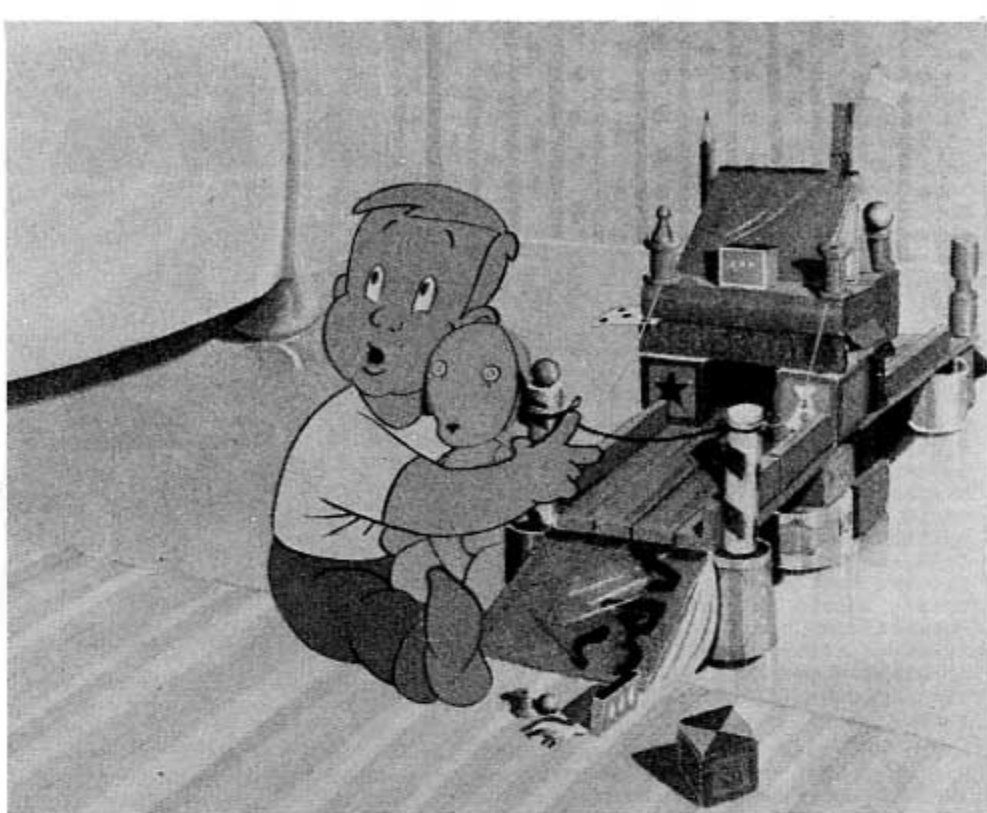
Nationalmuseum

11.1-18.3 1979

Viime joulukuussa (4.12.78) koki ensiesityksensä Bio Bristolissa täyspiirros- eli selluloidikalvotekniikalla toteutettu Taideteollisen korkeakoulun graafisen pääaineen työryhmän valmistama animaatioelokuva Palikkasilta. 1974 käynnistyneen projektin käsikirjoituksen lähtöideaksi valittiin Mannerheimin lastensuojeluliiton silloisen teemavuoden tunnus "Hellyyden puolesta - väkivaltaa vastaan". Pyrittiin jännittävään muttei väkivaltaiseen lastenelokuvaan (noin 4-12-vuotiaille), jossa olisi oma sanomansa myös aikuiskatsajalle.

Vaikeudet osoittautuivat sittemmin jopa arvioitua suuremmiksi. Työtiloja jouduttiin koulun muuttojen takia vaihtamaan neljästi. Yhdessä muutossa katosi mm. kaikki jo valmiit taustat. Erilaiset väliaikais-tilat olivat epätarkoituksenmukaisia, määrärahojen niukkuus esti mm. kunnollisen kohdistuslaitteen hankinnan, osa projektiryhmästä valmistui kesken tuotannon jne. Toisaalta vahva usko käsikirjoitukseen ja koulun ennakkoluuloton tuki heikoista taloudellisista mahdollisuuksistaan huolimatta, motivoi näihin ponnistuksiin; haluttiin kokeilla, onko näissä olosuhteissa mahdollista saada aikaan tasokas täyspiirrosanimaatio.

Ja tasokas siitä tuli, Yleisradio on jo ostanut kaksi esityskertaa Palikkasillalle ja Tampereen filmijuhille osallistuminen tuo varmaan jonkinmoista palkintoa tai kunniamainintaa. Palikkasillan ohjasivat Tarmo Koivisto ja Hannu Virtanen, työryhmään kuuluivat Seppo Evinsalo, Kristiina Kandolin, Mauri Kunnas, Mikko Merisuo, Henri Strom ja Ari Tenhunen. Musiikki on Heikki Valpolan.

Puuttuva sivu Picarot -seikkailusta:

Kuin juhlistaakseen Tintin viisikymmenvuotista taivalta sarjakuvissa päästi Hergé uuden vuoden toivouksissaan julkisuuteen mielenkiintoisen tiedon viimeisimmän Tinttiseikkailun vaiheilta. Uudenvuoden korttina toimi nimittäin eripainoksena julkaistu sivu "22 plus", josta Hergé mainitsee selitykseksi:

"Tintti ja Picarot" -teoksen ollessa jo täysin viimeistelty, löysimme yllätykseksemme virheen sivujen numeroinnista. Alkuperäinen versio käsitti 63 sivua, kun taas teknisistä syistä kirjaan voitiin sisällyttää korkeintaan 62 sivua. Yksi sivu piti poistaa ... ja valitsimme (...) kohtauksen, joka paljastaisi vieläkin selvemmin eversti Sponszin alias Esponjan machiavelliläisen luonteen."

Poistettu sivu siis sijoittuisi sivujen 22 ja 23 väliin. Sivukokonaisuuksien rajoittuessa väritykseltään tasapainoisesti huoneen neutraaliin sävyyn ja univormujen vihreään. Poistettu kohtaus alkaa Sponszin heittäessä juomalasin lattiaan sanojaan korostaakseen. Lasipa onkin särkymätön ja pomppaa ilmaan - katkaisten Plekszy-Gladzin rintakuvalta toisen niistä kovin korostetuista viiksistä. Kun eversti Alvarez saa hysteerisen naurukohtauksen, paljastuu myös Sponszin epäluuloisuus ja laskelmoisuus.

SARJAKUVIA!

27.1.1979

Hyvää yritystä Tampereella

Kolme innokasta tyttöä Mansesta lähetti infolle 22-sivuisen sarjakuvalehtensä, "A4-muotoon pelkistettyä arkirealismia". He tuumaaivat, että hyvä sarjakuva ei välttämättä ole taiteellista, asiantuntijoiden diggaamaa korkeakulttuuria vaan spontaania elävää elämää, antitaidetta.

Eipä turhaan pelätä vielä akateemista kangistumista, kotimainen sarjakuva näyttää pian kyntensä ja tyylillisesti mitä laveimmin: (toivoo Sarjainfo) No, ei se korkeakulttuuriksi julistaminen ja hyväksyminen ihan katkeraltakaan maistuisi!

Sarjakuvia voi tilata (3 mk + 2 mk postik.) osoitteella M. Toivonen, Väinämöisenkatu 11 D 163, 33540 Tampere 54.

Huomio: Sarjainfon uusi järjestysnumero:

Tästä infon numerosta alkaen näet kannessa merkinnän siitä, kuinka mones Sarjainfo kautta aikojen on kyseessä. Tässä tapauksessa vuoden 1979 ensimmäinen info on siis kaikkiaan 22. info. Muistin virkistämiseksi lyhyt Sarjainfo-historiikki: 1972 kuusi monistettua infoa, 1973 kolme offset-infoa, joista kahdella ensimmäisellä oli jopa värillinen kanssi, 1974 kolme infoa, 1975 yksi info, 1976 yksi info, 1977 kolme infoa, 1978 neljä infoa.

Monet ovat kyselleet, mistä sopisi tilata syksyn 1978 sarjakuvalehtihinnastoa ja sitten tätä meikäläistä Barks-luettelo. Kumpiakin on saatavissa osoitteesta:

Aki Oura
Finnvisuals Oy
Uudenmaankatu 16-20 A
00120 Helsinki 12

Sydämellinen sarjakuva

Suomen Sydäntautiliiton julkaisu on nimeltään, kuinkas muuten, Sydän. Nyt on Sydämen sivuille ilmestynyt kotimainen sarjakuva, joka kertoo lempi leskirouva (koulutukseltaan sairaanhoitaja) Doris Miettisestä, hänen lastensa perheistä, naapureista Hannu Heimosesta ja Volmar Isohaasta (ent. Storhage). Sekä viimeainitun Tipi-koirasta (oikeammin Timotheus von Adlerschwanz af Überfeldt). Veikkaamme, että esim. Volmarin laihduttamisyrityksiä kannattaa seurata JOS HENKI ON TEILLE KALLIS. Sarjaa piirtää Gua Vainio, joka kuuluu maanmainioon porukkaan nimeltänsä Osuuskunta Käyttökuva.